

Bloedafname en omgaan met patiëntmateriaal (K0624)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Het verkrijgen van en omgaan met patiëntmateriaal	
Complexiteit:	De complexiteit is afhankelijk van de gebruikte technieken en de specifieke omstandigheden. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over specialistische kennis en vaardigheden omtrent het te gebruiken patiëntmateriaal. Hij beschikt over specialistische kennis van het bloedprotocol. De complexiteit van zijn werk wordt vergroot doordat hij zijn kennis omtrent bloedafname moet kunnen toepassen bij verschillende patiëntgroepen en hij hierbij patiëntgericht moet communiceren. Hij maakt een inschatting van de aard van het monstermateriaal en hij koppelt dit aan vervolgacties. Hij houdt rekening met mogelijke onvoorziene omstandigheden waarbij hij een juiste inschatting maakt van de urgentie. De complexiteit wordt versterkt doordat er onder tijdsdruk gewerkt moet worden en hij het overzicht behoudt in het pre- analyseproces van registratie tot en met de voorbereiding.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol waarbij hij de bloedafname onder supervisie uitvoert. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor het zelfstandig voorbereiden van het patiëntmateriaal. Hij signaleert afwijkingen en neemt beslissingen over mogelijke volgende stappen. Hierbij kent hij de grens van zijn eigen verantwoordelijkheid en weet hij wanneer er anderen moeten worden ingeschakeld.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Het verkrijgen van en omgaan met patiëntmateriaal	De student leert het correct verzamelen en voorbereiden van patiëntmateriaal volgens protocol en veiligheidsvoorschriften om betrouwbare resultaten te waarborgen	- De student leest de opdracht en controleert de benodigde materialen - De student controleert de patiëntgegevens en identificeert de patiënt - De student legt de veiligheids- en hygiëneregels uit aan de patiënt - De student bereidt de werkplek en materialen voor - De student voert de bloedafname of materiaalverzameling uit volgens protocol - De student labelt het materiaal correct en controleert de labels - De student bewaart het materiaal op de juiste wijze - De student documenteert de verzamelde gegevens en handelingen - De student ruimt de werkplek op en desinfecteert indien nodig - De student evalueert de uitgevoerde handeling en noteert eventuele bijzonderheden	- Handeling volgens protocol - Correcte labeling en bewaring - Hygiënisch en veilig werken - Volledige documentatie - Reflectie op de uitvoering

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Het verkrijgen van en omgaan met patiëntmateriaal	De student leert patiëntmateriaal correct te verzamelen, te verwerken en voor te bereiden volgens protocol en veiligheidsregels om de kwaliteit van het materiaal te waarborgen.	- De student leest het protocol voor bloedafname en materiaalverwerking. - De student verzamelt het benodigde materiaal en controleert de inhoud. - De student identificeert de patiënt correct volgens de richtlijnen. - De student bereidt de werkplek en materialen voor op bloedafname. - De student legt de patiënt uit wat er gaat gebeuren. - De student voert de bloedafname veilig en volgens protocol uit. - De student verwerkt het patiëntmateriaal volgens de bewaar- en transportvoorschriften. - De student labelt het materiaal correct en controleert de labels. - De student registreert de verzamelde gegevens in het systeem. - De student ruimt de werkplek op en desinfecteert de gebruikte materialen. - De student controleert of alle stappen correct zijn uitgevoerd. - De student reflecteert op de uitgevoerde werkzaamheden en	- Correct gebruik van het bloedafnameprotocol - Veiligheids- en hygiëneregels nageleefd - Correcte identificatie van de patiënt - Correcte labeling en registratie - Proper opgeruimde en schoongemaakte werkplek - Reflectie op eigen handelen

		documenteert eventuele afwijkingen. - De student bespreekt de werkzaamheden met de begeleider en ontvangt feedback. - De student past indien nodig de werkwijze aan op basis van feedback. - De student sluit de opdracht af door het materiaal veilig op te bergen. - De student evalueert de eigen prestaties en documenteert de leerpunten.	
--	--	---	--

Werkproces: D1-K1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Het verkrijgen van en omgaan met patiëntmateriaal	De student verzamelt en bereidt patiëntmateriaal correct voor volgens protocol en veiligheidsregels, zodat het geschikt is voor analyse en patiëntveiligheid gewaarborgd blijft.	- De student controleert de benodigde materialen en documenten - De student bereidt de werkplek en materialen voor - De student communiceert duidelijk met de patiënt over het proces - De student voert de bloedafname of materiaalverzameling uit volgens protocol - De student verwerkt het patiëntmateriaal volgens de richtlijnen - De student labelt en bewaart het materiaal op de juiste wijze - De student documenteert de handelingen en resultaten - De student controleert of alle stappen correct zijn uitgevoerd - De student ruimt de werkplek op volgens de hygiënevoorschriften - De student reflecteert op het proces en eventuele verbeterpunten	- Handelingen volgens de geldende protocollen - Correct gebruik van materialen en veiligheidsregels - Duidelijke communicatie met patiënt - Correcte documentatie en labeling - Hygiënisch en veilig werken - Reflectie op eigen handelen

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl